Csokonai Vitéz Mihály:

A szerencse

Bár szemét rád a sors mosolyogva nyissa,
Bár feléd fordúljon csalfa golyóbissa,
Bár nyájas karokkal kívánjon ölelni,
S páva módjára fénylő szárnyakra emelni,
Bár jőjjön kincsekkel talpig bétakarva,
Nála hízelkedjen a bőségnek szarva:
Ne higyj néki, ne higyj; mert sokan megesnek,
Mikor nála boldog életet keresnek.
Ne higyj; mert amidőn legjobban kecsegtet,
Forrót alád éppen azalatt csepegtet.
Midőn legnyájasabb karokkal öleled,
Akkor rakja tele fúlánkkal kebeled:
Akkor repűl véled az ég tetejére,
Hogy mélyebben vessen pokol fenekére.
Ne higyj hát, barátom! ne higyj, mondom, neki,
Mert halálra csalnak szíreni éneki.

De azért ha bánt is, meg ne rettenj tőle,
Bátor szívvel vond el magadat előle.
Ő asszony s szerencse; minden pontba fordúl,
Nem sok, akár vígan légyen, akár mordúl.
Azért hát, barátom! bár szíved rettentse,
Meg ne rettenj tőle; ő asszony s szerencse.
Ellene a virtus fog lenni kőbástya,
Az ártatlanságnak béfed szent palástja.
Ez az a conductor, amelytől mennyköve
Semmi igaz bőlcset soha meg nem löve.
Ez az a Gibraltár, ez az a citadell,
Melyre minden bombit haszontalan lövell. -

Barátom! kicsiny az, kit vagy elfelejtett
Szúrni a szerencse, vagy kétségbe ejtett.
Rajta vitéz szívvel! ezáltal lettenek
Herkulestől fogva minden félistenek.
Tudod, e világban minden nagy test forog,
Csekély mindaz, ami nyugszik, vagy tántorog:
Hát a napnak dísze már azért elmúla,

Hogy csekély földünknek alája borúla?
Nem: mert maga szerzi földünk ábrázatja,
Hogy fele lakosa e fényt nem láthatja.
A mi világunknak szintúgy van szférája;
Ha felette űltünk, borúlunk alája:

Mégis a mi fényünk éppen csak a' lészen,
Csakhogy a vak világ nem láthat egészen.
Ha a nyugvó virtus az élet rózsája:
Arany virtus, mely a tüzet is kiállja.
S nyomorúlt ember az, kinek homlokában
Látszik szerencséje, mint tűkör-formában.
Te, ha orcád éppen más színre vonítod,
A játszi szerencsét öszvetébolyítod,
Ha ő mosolyogva kecsegtet tégedet:
Szedd komor ráncokra stóikus képedet.
Ha ő gorgon hanggal agyarkodik terád:
Nevesd el magadat; s azonnal hátat ád.
Bolond a szerencse, hidd el azt, barátom!
Én a bőlcs észt csupán a bőlcs észbe látom.